

FIBAN

FINNISH
BUSINESS ANGELS
NETWORK

BISNESENKELIT SIJOITTAJINA

Hall.pj., tj. Rastor Oy, Mecrator Oy
Hall.jäsen, kunniajäsen FiBAN ry

Omasta taustastani

--- 2003

- Ex-lakiasiaainjohtaja ja ex-varakonsernijohtaja Cultor Oyj
- Ex-lakiasiaainjohtaja Danisco AS/maajohtaja Suomi
- Kemianteollisuus ry:n monivuotinen hallituksen ja sen työvaliokunnan jäsen

2003 -----

- Rastor Oy:n ja Mecrastor Oy:n hall. Pj./tj.
- FiBAN:in perustajia, ex-puheenjohtaja, kunniajäsen, hallituksen jäsen
- bisnesenkeli

FIBAN

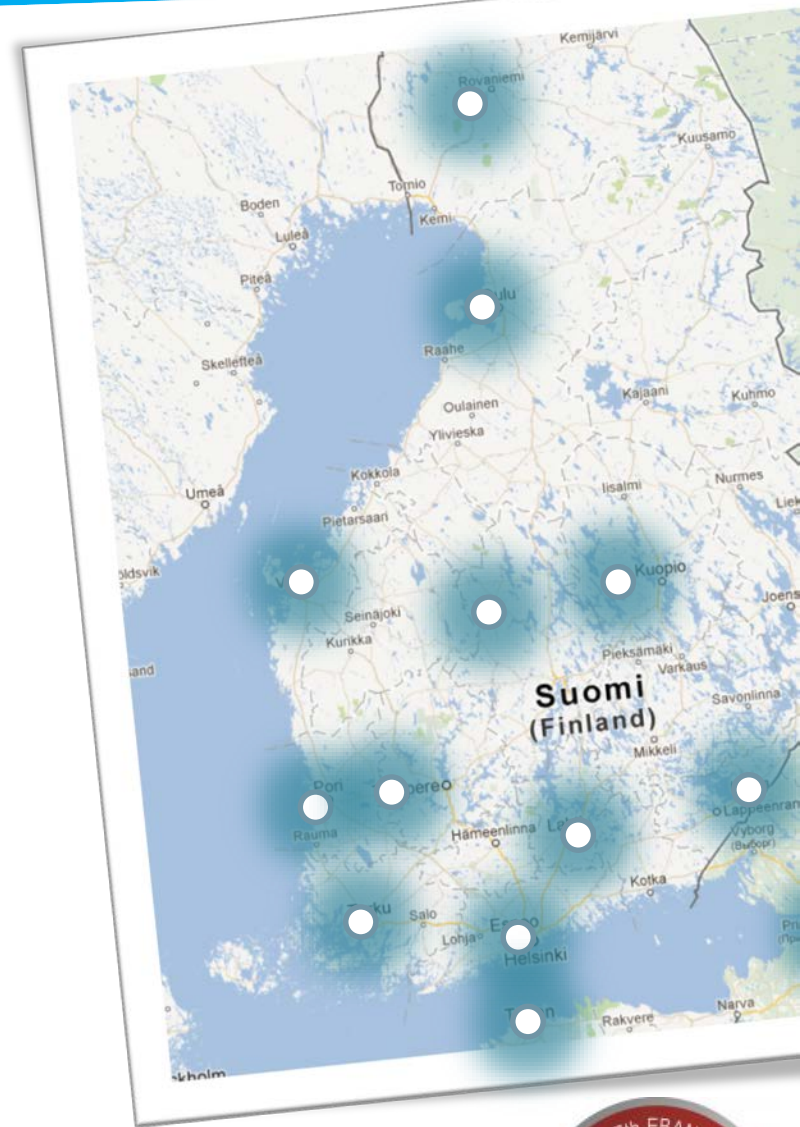
FINNISH
BUSINESS ANGELS
NETWORK

INSPIRING PRIVATE INVESTMENTS

FiBAN on kansallinen, itsessään voittoa tavoittelematon bisnesenkelijärjestö, jonka tavoitteena on edistää yksityishenkilöiden sijoitusten tekemistä listaamattomiin potentiaalisiin kasvuyrityksiin.

Verkosto on yksi Euroopan suurimmista ja aktiivisimmista.

Valittiin ”Vuoden Eurooppalainen Bisnesenkeliverkosto” vuonna 2012.

FIBAN v. 2014

+450

hyväksyttyä
bisnesenkeliäjäsentä

+21 M€

bisnesenkeli sijoittivat
238 yritykseen

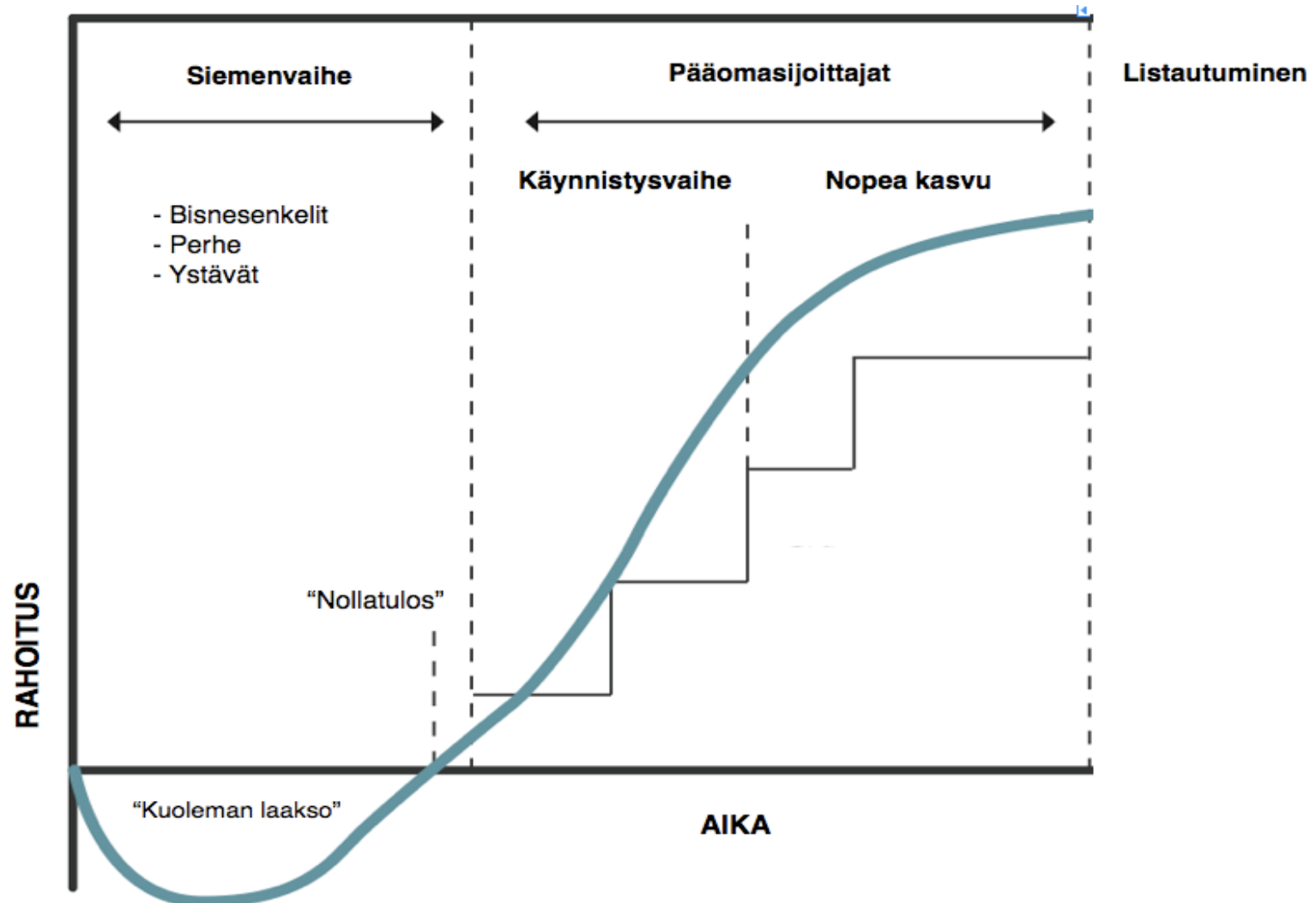
+140

bisnesenkeli tilaisuutta

+500

potentiaalista sijoituskohdetta

Kasvuyrityksen rahoituskanavat

Bisnesenkelisijoittaminen

Bisnesenkelisijoittamisella tarkoitetaan yksityishenkilön tekemää sijoitusta listaamattomaan, potentiaaliseen kasvuyritykseen.

Osaamista

Verkostoja

Pääomaa

**Suurempi ajankäyttö
ja osallistuminen**

**Vähäisempi ajankäyttö
ja osallistuminen**

Miksi sijoittaa kasvuyrityksiin?

Suomen talouden ja työllisyyden tukeminen

- Kasvuyritykset luovat 50-80 % kaikista uusista työpaikoista
- Konkreettinen tapa edistää potentiaalisen kasvuyrityksen menestymismahdollisuuksia ja luoda työpaikkoja

Innostava ja jännittävä työ

- Nälkäisiä, innokkaita, fiksuja ja maailmaa nähneitä nuoria yrittäjiä
- Kasvuyrityksiä teknologisen ja kaupallisen kehityksen kärjessä
- Riskipeliä, vain 10 % menestyy hyvin (sijoittajan vaikutusmahdollisuus)

Korkeat tuottomahdollisuudet

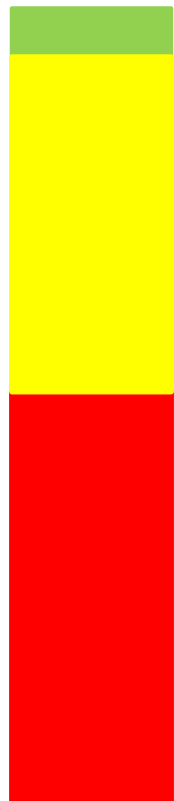
- Parhailla kohteilla 50-60% vuotuinen sisäinen korko (IRR)
- Koko salkulle jopa 20-30% vuotuinen sisäinen korko

Tuotto-odotukset/historiallinen tuotto hajautetussa bisnesenkelisalkussa

Bisnesenkelisijoituksen sisäinen korko (IRR)	Iso-Britannia 22 %	Yhdysvallat 27 %
% tehdyistä sijoituksista/ % tuotoista	Iso-Britannia: 9 % tehdyistä sijoituksista/ 80 % tuotoista	Yhdysvallat: 7 % tehdyistä sijoituksista/ 75 % tuotoista

Enkelisijoituksen menestyminen

10% onnistuu hyvin

Yhdessä sijoittaminen hajautetusti pienentää tutkimusten mukaan riskiä huomattavasti.

40% omat takaisin

Ensimmäinen bisnesenkelisijoitus suositellaan tehtäväksi yhdessä kokeneempien sijoittajien kanssa (syndikaatit).

50% menettää kaiken

Mihin bisnesenkeli sijoittavat?

- **Oma mielenkiinto ja osaaminen**
- **Skaalautuvuus**
 - Monistettavuus
 - Kansainvälinen potentiaali
 - Kasvunälkä
- **Tiimi**
 - ”A-tiimi B-idealla on parempi kuin B-tiimi A-idealla.”

Bisnesenkelin rahoittama yritys

- ✓ Pysyy kauemmin elossa
- ✓ Saa helpommin lisärahoitusta
- ✓ Kasvaa ja pärjää paremmin
- ✓ Hyötyy verkostoista ja mentoroinnista

Yrittäjän hakuprosessi

HAKU

www.fiban.org/submit

- Maksuton
- Sijoittajapalaute
- Linkitys toimiala- ja alueellisiin ryhmiin
- Esillä 3 kk

n. 1 vko

ESIARVIOINTI

- Valitaan kohteita esittäytymään sijoittajille
- Yhteistyössä Finnveran kanssa

n. 3 vko

PITCH

- Lyhyt esittely herättämään kiinnostusta
- Toimialakohtaisia tapahtumia

n. 6 vko

SIJOITUS

- Yksin tai ryhmäsijoitus
- Raha ja/tai osaamispääoma

Enkelisijoituksen elinkaari

KARTOITUS

Arviointi
Taustaselvitys
Esisopimus

SIJOITUS

Neuvottelu
Solo vs. Ryhmä
Sopimus

KASVU

Osaamispääoma
Rahoitus
Verkostot

IRTAUTUMINEN

Exit-tavoite
Myynti/Konkurssi

Keskimääräinen bisnesenkelsijoitus kestää 8 vuotta.

Bisnesenkelin verokannustin

Yksityishenkilö voi vähentää pääomatulostaan 50 % 15.5.2013-31.12.2015 aikana osakeyhtiöön sijoittamansa osakepääoman määrästä.

Vähennys yhdestä tehdystä sijoituksesta

- Minimisijoitusmäärä: 10 000 € (josta vähennys 5 000 €)
- Enimmäissijoitusmäärä: 150 000 € (josta vähennys 75 000 €)

Sijoitukset ja vähennykset verotusvuonna yhteensä

- Sijoitusten yhteismäärä 300 000 € (josta vähennys 150 000 €)

BISNESENKELIAKTIIVISUUS 2014

Rahasijoitukset

	2014	2013	2012
Tehtyjä bisnesenkelisijoituksia	307 kpl	234 kpl	235 kpl
Kohdeyrityksiä	238 yritystä	164 yritystä	69 yritystä

Sijoituksia tehtiin ennätysellisen moneen yritykseen.

BISNESENKELIAKTIIVISUUS 2014

Rahasijoituksia

	2014	2013	2012
Rahasijoituksia (€)	Yli 21 M€	Yli 11 M€	Yli 14 M€
Keskimääräinen rahasijoitus	69.000€	49.000€	60.000€
Mediaani rahasijoituksille	25.000€	25.000€	30.000€

Sijoitussumma lähes kaksinkertaistui. Mediaani pysyi samana, mutta keskiarvo nousi suursijoittajien aktiivisuudesta johtuen.

BISNESENKELIAKTIIVISUUS 2014

Toimialat joihin sijoitettu

	2014	2013	2012
ICT	13%	21%	47 %
Healthcare / MedTech	5% ↓	19%	8 %
Manufacturing	3%	11%	6 %
Retail and distribution	5%	9%	5 %
Finance and business services	4%	9%	6 %
Creative industries	3%	4%	4 %
Logistics and transport	1%	4%	3 %
Mobile	21% ↑	3%	10 %
Environment and CleanTech	14% ↑	2%	6 %
Biotech and life sciences	3%	2%	1 %
Energy	1%	2%	2 %
<i>Other</i>	14%	12%	5 %
<i>Unknown</i>	13%	1%	

Mobiilitoimiala kasvoi, syynä mobiilipelien osuus (17%).

Sijoitukset ”vihreän toimialan” ja cleantech-yrityksiin kasvoi yli 10%.

Terveysteknologiasijoitukset pienenevät, syynä isojen sijoitusten pienempi määrä.

Bisnesenkeliä tekevät sijoitukset kaikille toimialoille.

BISNESENKELIAKTIIVISUUS 2014

Irtautumiset (Exit)

	2014	2013
Positiivisia irtautumisia	60% (25 kpl)	56% (18 kpl)
10X or better	17% (7 kpl)	9%
5X - 9X	17% (7 kpl)	19%
2X - 4X	14% (6 kpl)	16%
1X	12% (5 kpl)	13%
Lost everything or some	36% (15 kpl)	38%
Unknown	5%	6%

Yli 10X irtautumisten määrä on yli kansainvälisen keskiarvon. Sijoituksen hävinneiden määrä hieman alle kansainvälisen keskiarvon.

BISNESENKELIAKTIIVISUUS 2014

Sijoituskohteissa luodut työpaikat vuoden 2014 aikana

	2014	2013
Kohdeyritysten työpaikkojen määrän kasvu	n. 1200	n. 1000 työpaikkaa (kasvu 19%)
Näissä kohdeyrityksissä työpaikkoja yhteensä vuoden 2013 lopussa	n. 7000	n. 6400

Yli 1000 työpaikkaa luotiin yhden vuoden aikana. Startup-sijoittaminen on konkreettinen ja tehokas tapa luoda työpaikkoja.

BISNESENKELIAKTIIVISUUS 2014

Verokannustimen käyttö

	2014	2013
Hyödyntää verokannustinta viime vuoden sijoituksissa	17%	28%
Suunnittelee käyttävänsä verokannustinta tänä vuonna	58%	68%

Bisnesenkeliön verokannustin astui voimaan 15.5.2013. Haasteena on ollut kannustimen vaatimukset ja heikko hyötyarvo.

Toiminut erinomaisena symbolisena tukena edistämään yksityisiä startup-sijoituksia.

Toimialakohtaiset bisnesenkeliyryhmät

1. Biofore
2. Cleantech
3. Education
4. Finances
5. Games
6. Healthtech
7. ICT Hardware
8. Lifestyle
9. Machinery
10. Mobile

ALUEELLISET ENKELIVERKOSTOT

www.fiban.org/localnetworks

Helsinki (*South Finland*)

Jyväskylä (*Central Finland*), Sami Etula

Kokkola (*Central Finland*), Tarmo Pallari

Kuopio (*Central Finland*), Jari Osmala

Lahti (*Southern Finland*), Jaakko Salminen

Lappeenranta (*Eastern Finland*), Lauri Haiko

Mikkeli (*Eastern Finland*), Heikki Sundquist

Oulu (*North Finland*), Raimo Kuismin

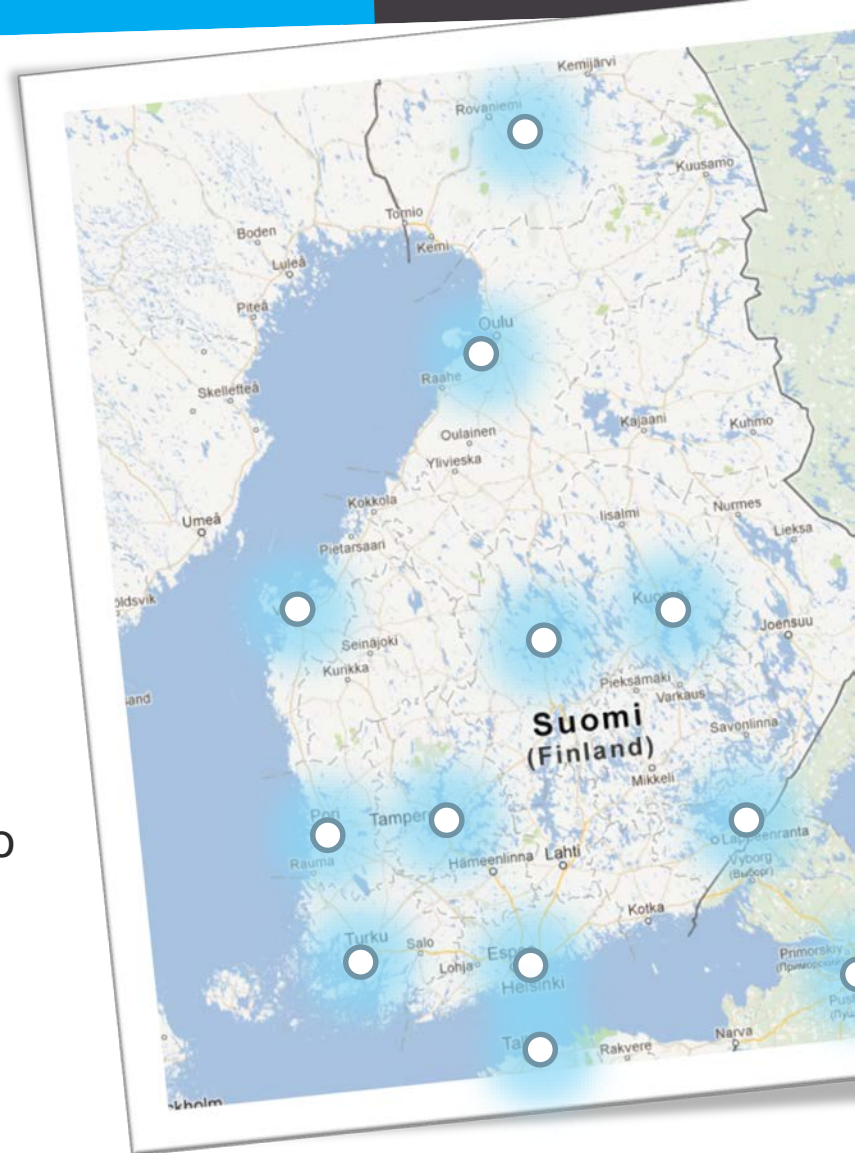
Pori (*Western Finland*), Kari Ollila

Rovaniemi (*North Finland*)

Tampere (*Tampere region*), Elisa Saarinen

Turku (*Western Finland*), Petri Lehmuskoski

Vaasa (*North Finland*), Kaj Rönnlund

Sijoittajapalvelut

www.fiban.org/services

Alueelliset
bisnesenkeliryhmät
[www.fiban.org/
localnetworks](http://www.fiban.org/localnetworks)

Ref-tunnus
www.fiban.org/ref

Hae
sijoittajajäseneksi
www.fiban.org/join

Parhaat käytännöt
[www.fiban.org/
bestpractices](http://www.fiban.org/bestpractices)

Toimialakohtaiset
ryhmät
[www.fiban.org/
sector-based-groups](http://www.fiban.org/sector-based-groups)

Lisää sijoituskohde
www.fiban.org/submit

KASVUPARTNERIT

Yhteistyökumppaniksi:
www.fiban.org/yhteistyö